

Alver kommune
Postboks 4
5906 FREKHAUG

Dato	03.10.2023
Vår referanse	2023/70874-7
Dykkar referanse	
Sakshandsamar	Cathrine Grasdal
E-post	Cathrine.Gunn.Grasdal@vlfk.no
Telefon	90526060

Fråsegn- endring av reguleringsplan for Fv. 5310 Fosse - Moldekleiv med oppgradering av Fossekrysset - planid. 125620160012 - Alver kommune

Vi viser til brev datert 14.08.23 om høyring av forslag til endring i detaljregulering for Fv. 5310 Fosse – Moldekleiv, med oppgradering av Fossekrysset. Hovudføremålet i planen er utviding av fv. 5310 og etablering av gang- og sykkelveg mellom Fosse og Moldekleiv, samt utbetring av Fossekrysset. Føremålet er i hovudsak i samsvar med kommuneplan.

Vestland fylkeskommune vurderer reguleringsplanen ut i frå fylkeskommunens sektoransvar og målsettingar i regionale planar, i tillegg til vår fråsegn til oppstartmeldinga. For kommunane i Sogn og Fjordane og kommunane i Hordaland gjeld dei vedtekne regionale planane fram til desse vert avløyst av nye planar i Vestland.

For utfyllande planfaglege råd viser vi til internettsidene våre:
www.vestlandfylke.no/planlegging/kommunal-planretteiing.

Vurdering

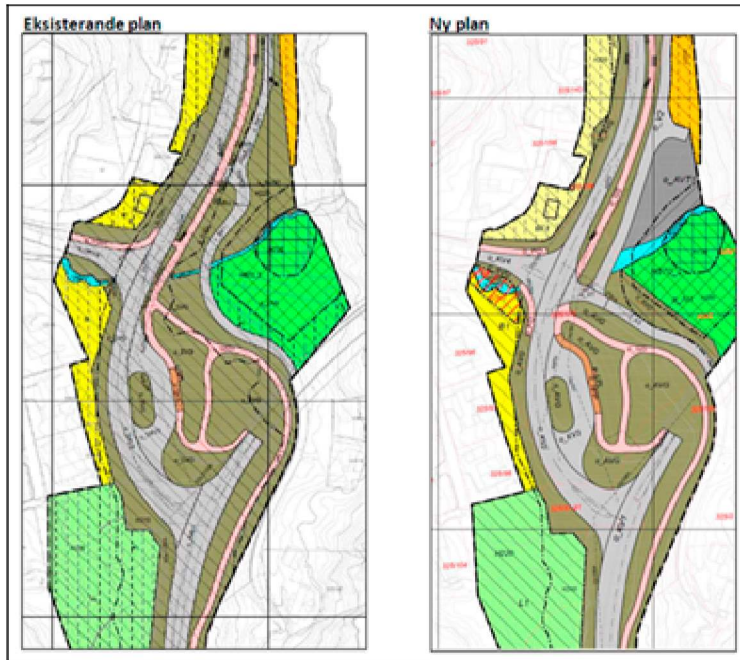
Infrastruktur og veg

Det er Vestland fylkeskommune som er forslagsstillar for reguleringsplan og endringane. I denne saka meiner fylkeskommunen si avdeling for infrastruktur og veg, ved eining for forvaltning Bergensområdet, at den eksisterande planen gav eit betre samanhengande gang- og sykkeltilbod i området ved Fossekrysset og tok i vare framkomme og trafikkssikkerheita på ein betre måte. Det er uheldig å legge om tilkomst slik at ein ikkje får det samanhengande tilbodet som var planlagt.

Det kjem fram av endringssøknaden ei endring av kryssløysing i Fossekrysset frå T-kryss til X-kryss, kor det er eit kyss mot vest/Fosse og ei avkøyrsla mot aust. Vi meiner dette er uheldig for framkome for mjuke trafikantar.

Dersom ein skal ha dette X-krysset må avkøyrsla mot aust strammast opp slik at den har riktig utforming, og kryssinga mellom gang- og sykkelveg og avkøyrsla/kryss bør trekkast 5 meter bak.

Vi er også usikre på utforminga vidare for tilkomst til o_AVT1 via o_V1 og o_v2 som er for kommunalteknisk anlegg. Her bør planframstillar sjekke med sporing av køyretøy som skal nyttast og sjekke at dimensjoneringa er tilstrekkeleg.

Figur 1.

Figur 2.

Kulturminne og kulturmiljø

Innafor planområdet til reguleringsplan for Fosse – Moldekleiv ligg det ein lokalitet frå førhistorisk tid. Denne er automatisk freda etter kulturminnelova (kml) § 4 og har nasjonal kulturminneverdi. Den freda lokalitetane er vist i kulturminnedatabasen Askeladden med ID. 151124. Vestland fylkeskommune hadde motsegn grunna konflikt med det aktuelle kulturminnet i tidlegare planprosess, vi viser mellom anna til vårt brev dagsett 17.09.2020.

Vi kan ikkje sjå at konsekvensane for kulturmiljøet er utgreidd i planendringa.

Fylkeskommunen sitt mynde

Fylkesdirektøren har mynde til å fremje motsegn til tema i arealplanar som ikkje er av prinsipiell karakter, og som har vesentleg negativ verknad for myndeområda fylkeskommunen skal ivareta. Fylkesdirektøren har delegert myndet vidare til avdelingsdirektør for kultur og folkehelse for motsegn som gjeld plansaker som har vesentleg negativ verknad på regionale og nasjonale kulturminneverdiar. Motsegnsretten er i medhald av Vestland fylkeskommune sitt reglement for folkevalde organ og delegering, datert 08.12.22, avsnitt 41 om lov om planlegging og byggesaksbehandling.

Administrativ motsegn

Vestland fylkeskommune fremjar motsegn til planframlegget med heimel i plan- og bygningslova § 5- 4 og i tråd med Rundskriv T-2/16 punkt 2. Kulturmiljøet er av nasjonal verdi (punkt 2a), og konsekvensane er av ein slik karakter at motsegn er naudsynt for å ivareta kulturmiljøinteressene (punkt 2b).

Vestland fylkeskommune fremjar motsegn til følgjande punkt i plankartet og føresegnar:

- Anna veggrunn – Teknisk anlegg vist som o_AVT1, annan veggrunn – grøntareal vist som o_AVG, samt utviding av bekk vist som NSV2 i innsendte plankart er i direkte konflikt med automatisk freda kulturminne, Askeladden ID. 151124.

Motsegn fell bort dersom det gjennom planen blir søkt om dispensasjon frå lov om kulturminne av det automatisk freda kulturminne ID. 151124, og føresegn knytt til føresegnsområde # vert endra i samsvar med våre krav skissert under.

På bakgrunn av at planen er i direkte konflikt med automatisk freda kulturminne (Askeladden id. 151124) må planen handsamast som søknad om dispensasjon frå kulturminnelova § 8,4. ledd. Dispensasjon frå kulturminnelova avgjerast av Vestland fylkeskommune. For vurdering av dispensasjon skal vi innhente uttale frå Universitetsmuseet i Bergen, som utarbeider tilråding, prosjektplan og førebels utgravingsbudsjett. Dersom dispensasjon blir innvilga må det påreknast

vilkår om utgraving av råka automatisk freda kulturminne. Før vi kan oversende planen til Universitetsmuseet for vurdering, må plankart og føresegner rettast opp i tråd med våre innspel. Når dette er retta opp vil fylkeskommunen oversende planen til Universitetsmuseet for handsaming av dispensasjon frå kulturminnelova § 8,4. ledd for automatisk freda kulturminne Askeladden-id 151124.

Følgande tekst skal innarbeidast i fellesføresegna:

Før det blir sett i verk tiltak i medhald av planen, skal det gjennomførast ei arkeologisk utgraving av automatisk freda kulturminne Askeladden id. 151124, markert som føresegnsområde nr. #(?) i plankartet.

Tiltakshavaren skal ta kontakt med Vestland fylkeskommune i god tid før tiltaket skal gjennomførast, slik at omfanget av den arkeologiske undersøkinga kan fastsettast.

Sakshistorikk

Vestland fylkeskommune fremja motsegn til planen, i samband med offentleg ettersyn i 2020. Motsegna var også den gong knytt til automatisk freda kulturminne, Askeladden id. 151124, då kulturminne ikkje var tilstrekkeleg sikra i plan. Motsegn vart løyst då omsynssone H570 vart utvida etter våre krav.

Vår vurdering

Planen er vesentleg endra i område vist i plankart 1. Føremål er endra og utvida innanfor omsynssone H570 og omsynssone H730 jf. figur 1. I samband med planendringa kan vi ikkje sjå at ein har gjennomført ei utgreiing av konsekvensane for kulturminna. Motteke illustrasjonsplan viser kva innverknad veganlegget vil få for kulturminne. Så langt vi kan sjå skal det etablerast omfattande fyllingsføter og murar i området vist som o_AVG og o_AVT1. Omfanget av desse tiltaka viser at tiltak i medhald av plan ikkje kan gjennomførast utan anleggsarbeid i område vist som o_N1 og o_AVT1, i omsynssone H570 jf. figur 2. Tiltak i medhald av plan kan heller ikkje gjennomførast utan tiltak nær eller i omsynssone H730.

Tiltak etter plan er i konflikt med kulturminne då dei er eigna til å skade, øydeleggje, grave ut, flytte, forandre, tildekkje, skjule eller på annan måte utilbørleg skjemme automatisk freda kulturminne eller framkalle fare for at dette kan skje, jf. § 3 i kulturminnelova. Utviding av føremål NSV2 føreset inngrep i kulturminne, dette er forbode utan dispensasjon frå kulturminnelova.

Krav til endring i plankart og føresegner

Automatisk freda kulturminne skal som hovudregel bevarast i reguleringsplan gjennom arealføremål som ikkje opnar for nye tiltak (fortrinnsvis LNF), kombinert med omsynssoner og tilhøyrande føresegner, jf. plan- og bygningslova §§ 11-8c, 11-8d og 12-6. Automatisk freda kulturminne skal markerast med omsynssone d H730, avgrensinga skal omfatte lokalitetsavgrensing samt fem meter sikringssone. Vidare skal det leggjast ei omsynssone H570 i eit større areal rundt lokaliteten for å sikre kulturminnet mot inngrep og skjemming, jf. § 3 i kulturminnelova.

Der planen ikkje kan justerast for å ta omsyn til automatisk freda kulturminne, kan det for viktige samfunnsmessige tiltak søkjast dispensasjon frå kulturminnelova for løyve til inngrep i automatisk freda kulturminne. Veganlegget og kommunen sine behov i samband med teknisk anlegg, kan definerast som viktige samfunnsmessige tiltak.

Det automatisk freda kulturminnet er ikkje tilstrekkeleg sikra i planen, og det må derfor gjennomførast ei arkeologisk utgraving av kulturminne id. 151124 før tiltak i tråd med reguleringsplanen blir realisert. Omsynssonene H730_2, som no markerer kulturminne med id. 151124 med 5 meter sikringssone, må takast ut av plankartet og erstattast med føresegnsområde med løpenummer, # (?). Føresegnsområda skal ikkje inkludere 5 meter sikringssone. Omsynssone H570_2 skal etter endringa ivareta mølleruinen som ligg i området, og kan soleis tilpassast dette føremålet. Kommunen må innhente oppdatert datasett med faktisk avgrensing til kulturminna, både mølleruin og kulturminne id. 151124.

Nyare tids kulturminne

Utvidinga av fv. 56310 og Fossekrysset har konsekvensar for kulturmiljø i Litlebergen. Vi viser til plankart 3 som har lagt omsynssone H570 på hus på eigedomen 326/16. Det er fleire bygningar i Litlebergen som er Sefrakregistert og verna etter plan- og bygningsloven. Vi ber om at det vert lagt

omsynssone H570 også på bygningane som utgjør ein viktig del av handelsstaden Litlebergen, og det kan med fordel leggjast ein større omsynssone som femner om heilskapen i miljøet. Vi vil også spele inn at ein ved inngrep i terreng/vegskulder mot kulturmiljøet i Litlebergen er varsom og at fyllingar vert dekkja til/planta igjen.

Ny omsynssone H570_2 skal ivareta eksisterande kvernhusruin, Askeladden id. 151548. Det skal knytast føresegn til omsynssonen, føremålet til føresegna er å ivareta ruinen under og etter anleggsarbeidet.

Konklusjon

Vestland fylkeskommune fremjar motsegn fordi det automatisk freda kulturminnet ikkje er godt nok ivareteke og sikra i planen.

Arealformål o_AVT, o_AVG og NSV2 er i strid med vern av det automatisk freda kulturminne, Askeladden ID. 151124. Då føremåla opnar opp for tiltak nær og i lokaliteten som kan skade, øydeleggje, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annan måte utilbørleg skjemme lokaliteten eller framkalle fare for at dette kan skje, jf. kml § 3.

Illustrasjon av fyllingsfot og mur i området med automatisk freda kulturminne

Konklusjon

Vestland fylkeskommune har merknader knytt til infrastruktur og veg, og viser til tidlegare innspel i planprosessen med omsyn til medverknad og konsekvensutgreiing, og øvrige relevante tema fylkeskommunen har regionalt ansvar for.

Vestland fylkeskommune har vesentlege merknader til planforslaget når det gjeld omsyna til kulturminne og kulturmiljø. **Etter delegasjonsreglementet for Vestland fylkeskommune fremjar administrasjonen motsegn for konfliktane knytt til sektoransvaret som blir forvalta gjennom kulturminnelova.**

Kommunen er sjølv sagt velkommen til å ta kontakt med relevant fagseksjon for rettleiing og drøfting knytt til korrigeringar som løyser dette.

Med helsing

Synnøve Stalheim

seksjonsleiar

NPI – Plan, klima og analyse

Eva Katrine Taule

fagansvarleg

NPI - Plan, klima og analyse

Brevet er elektronisk godkjent og har difor inga handskriven underskrift